

PLANN.ING

adviseurs en ingenieurs

CO₂-BELEID

Publicatiedatum:

4-11-2022

1 | Inleiding en verantwoording

PLANN Ingenieurs levert (direct en indirect) producten en diensten aan opdrachtgevers die bij aanbestedingen gunningvoordeel hanteren aan de hand van de CO₂-Prestatieladder. Voor PLANN zijn deze opdrachtgevers voornamelijk gemeenten en waterschappen. Met deze CO₂-Prestatieladder worden leveranciers uitgedaagd en gestimuleerd om de eigen uitstoot te kennen en te verminderen. Hoe meer een organisatie zich inspant om CO₂ te reduceren, hoe meer kans op gunning bij een opdracht.

De CO₂-Prestatieladder kent vier invalshoeken:

A. Inzicht

Het opstellen van een onomstreden CO₂-footprint conform de ISO 14064-1 norm en daarmee inzicht krijgen in de CO₂-uitstoot van de organisatie.

B. CO₂-reductie

De ambitie van de organisatie om de CO₂-uitstoot te verminderen.

C. Transparantie

De wijze waarop in- en extern gecommuniceerd wordt over de CO₂-footprint en reductiedoelstellingen.

D. Deelname aan initiatieven

(in sector of keten) om CO₂ te reduceren.

Elke invalshoek is onderverdeeld in vijf niveaus. Een erkende certificerende instantie beoordeelt de activiteiten en bepaalt het niveau van de CO₂-Prestatieladder. Hiervoor moeten stappen zijn gezet op alle invalshoeken van de ladder.

In dit rapport wordt het beleid voor CO₂-reductie samengevat. Onder andere wordt er een beschrijving van de organisatie gegeven, worden berekende emissies weergegeven. Ook zullen de maatregelen, doelstellingen en voortgang behandeld worden, evenals de participatie aan sector- en keteninitiatieven.

2 | Beschrijving van de organisatie

PLANN ingenieurs houdt zich bezig met advisering bij planontwikkeling, planuitwerking en projectuitvoering op het gebied van de inrichting en beheer van openbare ruimte. Het geografisch werkterrein bestaat uit Nederland en in het bijzonder uit Noord en Oost Nederland. De werkvelden zijn:

- Infra & Groen;
- Natuur & Water;
- Begraafplaatsen;
- Sport;

De scope van het kwaliteitsmanagementsysteem van PLANN luidt: Ingenieurs- en adviesdiensten voor de buitenruimte.

2.1 Statement organisatiegrootte

De totale CO₂-uitstoot van PLANN Ingenieurs in het referentiejaar 2019 bedraagt 83,7 ton CO₂. PLANN valt daarmee qua CO₂-uitstoot in de categorie kleine organisatie.

	DIENSTEN ¹²	WERKEN/ LEVERINGEN
Kleine organisatie	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt maximaal (≤) 500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt maximaal (≤) 500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt maximaal (≤) 2.000 ton per jaar.
Middelgrote organisatie	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt maximaal (≤) 2.500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt maximaal (≤) 2.500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt maximaal (≤) 10.000 ton per jaar.
Grote organisatie	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt meer dan (>) 2.500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt meer dan (>) 2.500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt meer dan (>) 10.000 ton per jaar.

2.2 Projecten met gunningvoordeel

Een project met gunningvoordeel is een project van een organisatie waarbij de CO₂-Prestatieladder een rol heeft gespeeld in de aanbesteding. Hierbij is het niet relevant of het gunningvoordeel wel of niet doorslaggevend is geweest bij het verkrijgen van de opdracht, of op welke manier de Prestatieladder in de aanbesteding is gevraagd.

Met deze definitie in het achterhoofd, had PLANN Ingenieurs één project met gunningvoordeel lopen in 2021. Dit betreft het project adviesdiensten O&K kadering Leeuwarden Zuid. De CO₂-uitstoot op het project is naar rato bepaald en te vinden in hoofdstuk 4 van ons CO₂-beleid.

3 | Verantwoordelijkheid duurzaamheid

De eerste stap is het inzichtelijk maken van de energieverbruikers van de organisatie. Op basis van dit inzicht kan er worden gekeken op welke aspecten er resultaat valt te behalen in de reductie van CO₂-uitstoot. Dit inzicht is terug te vinden in de CO₂-footprint. Periodiek (één keer in de 6 maanden) worden de energieverbruiken in kaart gebracht.

Er is gekozen om de CO₂-footprint van 2019 te gebruiken als referentiejaar. De CO₂-emissie is uitgevoerd conform het gestelde in dit document. De betrouwbaarheid wordt gecontroleerd door een interne audit door een onafhankelijke.

Op basis van de CO₂-uitstoot in dit referentiejaar wordt bekeken welke maatregelen en doelstelling(en) geformuleerd kunnen worden om de CO₂-uitstoot vanaf dit referentiejaar te reduceren. Jaarlijks wordt bekeken of het gekozen referentiejaar nog steeds geschikt is voor de gestelde doelstelling en/of dat deze aangepast dient te worden.

De algehele reductiedoelstelling wordt geformuleerd tot 2024. Vanuit deze vastgestelde algehele reductiedoelstelling is een plan van aanpak opgesteld. In dit plan worden de maatregelen benoemd die worden genomen om de doelstelling te halen en welke afdelingen verantwoordelijk zijn voor de realisatie van de maatregelen. Het overzicht van te nemen maatregelen en verantwoordelijke afdelingen staan vermeldt in het Excelbestand met CO₂-reducerende maatregelen.

3.1 Energiebeleid en doelstellingen

De algemene doelstelling van het energiemanagementsysteem is om te komen tot een continue verbetering van de energie-efficiëntie en vermindering van de CO₂-uitstoot van de organisatie. Concreet is de doelstelling om in 2024 15% minder CO₂ in scope 1 en 2 uit te stoten.

3.1.1 Energiemanagement actieplan

Onderstaande gegevens worden door de verantwoordelijke afdelingen aangeleverd aan de projectleider van de CO₂-Prestatieladder. Deze zorgt voor het tijdig verwerken (halfjaarlijks) van de gegevens in de footprint.

EMISSIE STROOM	EENHEID	BRON	VERANTWOORDELIJKE AFDELING	WANNEER	BIJ WIE AAN TE LEVEREN
Gas - Vastgoed	m ³	Factuur verhuurder, toerekening gehuurde m ²	Administratie	Medio februari jaarlijkse, medio augustus halfjaarlijkse	Projectleider
Brandstof wagenpark - Diesel - Benzine - Elektra	Liter kWh	Rapportages/ tankpassen	Administratie	Medio februari, medio augustus	Projectleider
Elektra - Vastgoed	kWh	Factuur verhuurder, toerekening gehuurde m ²	Administratie	Medio februari, medio augustus	Projectleider
Zakelijke kilometers	Euro	Declaraties	Administratie	Medio februari, medio augustus	Projectleider
Scope 3	Woon-werk verkeer	Personeels- administratie	Administratie	Medio maart	Projectleider
Scope 3	Ingekochte goederen en diensten	Uitdraai administratie	Administratie	Medio maart	Projectleider

4 | Berekende CO₂-emissies

In dit hoofdstuk worden de berekende Green House Gas emissies (afgekort GHG-emissies) toegelicht. Het Green House Gas Protocol maakt onderscheid in verschillende scopes op basis van de herkomst van het broeikasgas. Hieruit ontstaat een zogenaamde ‘inventaris aan broeikasgassen’ van de organisatie die kan worden gekwantificeerd en gemanaged. Oftewel de CO₂-uitstoot die vrijkomt bij de eigen activiteiten.

4.1. Directe- en indirecte GHG-emissies

OVERZICHT CO ₂ -EMISSIONS, GEHELE ORGANISATIE, IN TON				2021 Heel jaar	
TYPE EMISSIONS SCOPE 1	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)	
Aardgasverbruik	5.092	m ³	1.884	9,6	
Brandstofverbruik wagenpark - diesel	9.250	liter	3.262	30,2	
Brandstofverbruik wagenpark - benzine	7.060	liter	2.784	19,7	
Totaal scope 1				59,4	
TYPE EMISSIONS SCOPE 2	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)	
Elektriciteitsverbruik - grijze stroom	31.312	kWh	556	17,4	
Elektriciteitsverbruik - wagens	8.027	kWh	556	4,5	
Totaal scope 2				21,9	
TYPE EMISSIONS BUSINESS TRAVEL	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)	
Zakelijk vervoer - gedeclareerde kilometers	12.335	km	195	2,4	
Totaal business travel				2,4	
TOTALE EMISSIONS SCOPE 1, 2 EN BUSINESS TRAVEL				83,7	

OVERZICHT CO ₂ -EMISSIONS, GEHELE ORGANISATIE, IN TON				2022 Half jaar	
TYPE EMISSIONS SCOPE 1	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)	
Aardgasverbruik	2.546	m ³	2.085	5,3	
Brandstofverbruik wagenpark - diesel	5.159	liter	3.262	16,8	
Brandstofverbruik wagenpark - benzine	4.334	liter	2.784	12,1	
Totaal scope 1				34,2	
TYPE EMISSIONS SCOPE 2	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)	
Elektriciteitsverbruik - grijze stroom	16.500	kWh	523	8,6	
Elektriciteitsverbruik - wagens	4.824	kWh	523	2,5	
Totaal scope 2				11,2	
TYPE EMISSIONS BUSINESS TRAVEL	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)	
Zakelijk vervoer - gedeclareerde kilometers	4.876	km	193	0,9	
Totaal business travel				0,9	
TOTALE EMISSIONS SCOPE 1, 2 EN BUSINESS TRAVEL				46,3	

4.2. Project met gunningvoordeel

Project met gunningvoordeel 2019	0,25
Project met gunningvoordeel 2020	5,40
Project met gunningvoordeel	
Totale omzet 2021	€ 2.551.941
Projectomzet 2021	€ 142.369
Totaal van totale omzet	5,6%
Footprint	4,67

Project met gunningvoordeel	
Totale omzet half 2022	€ 1.502.697
Projectomzet half 2022	€ 24.518
Totaal van totale omzet	1,6%
Footprint	0,75

4.3. Emissies scope 3 en keten doelstelling

Aan de hand van de 15 GHG-genererende categorieën voor scope 3 is een kwantitatieve analyse opgesteld. Bij deze kwantitatieve analyse is ook per categorie een inventarisatie gemaakt van welke ketenpartners betrokken zijn en welke reductiemogelijkheden er zijn (zie Excel-bestand Scope 3 Analyses). Zie hieronder de resultaten van de meest significante scope 3 categorieën voor PLANN Ingenieurs:

	2021	2020	
Aangekochte goederen en diensten	183	197	ton CO ₂
Woon-werk verkeer	27	21	ton CO ₂
Totaal scope 3	210	218	ton CO ₂

Wij hebben ervoor gekozen één ketenanalyse te schrijven over de Ontwerp & Voorbereidingsfase van projecten. De ketenanalyse is gericht op de invloed van PLANN op het begeleiden van aanbestedingen. Deze invloed is tweeledig:

1. PLANN kan invloed uit oefenen op het type materiaal dat wordt gekozen in een project door een adviserende rol aan te nemen naar de opdrachtgever. Middels een MKI-berekening (milieu kosten indicator) kan PLANN de opdrachtgever bewust maken van duurzame materiaal keuzes. De opdrachtgever kan deze input meenemen in aanbestedingen en uitvraag naar (onder)aannemers.
2. PLANN kan invloed uitoefenen op de uitvoering van een project door de begeleiding die wordt geboden bij aanbestedingen. PLANN heeft invloed op de uitvraag richting aannemers dat in bestekken wordt opgenomen. Dit biedt de mogelijkheid te sturen op maatregelen rondom CO₂-reductie.

Wij hebben onze ketendoelstelling als volgt geformuleerd:

PLANN heeft tevens als doel om in 2024 t.o.v. 2020 in 15% (7% in 2022, 10% in 2023, 15% in 2024) van onze bestekken de CO₂-prestatieladder en/of CO₂-reducerende maatregelen uit te vragen richting aannemers. PLANN heeft bijgehouden hoeveel bestekken wij uitvoeren per jaar en in hoeveel bestekken daarvan de CO₂-prestatieladder en/of reducerende maatregelen worden uitgevraagd. Op het moment van schrijven was dit 16% in 2022. De doelstelling is hiermee behaald.

PLANN heeft daarom een nieuwe doelstelling opgesteld:

2023: in 15% van onze bestekken de CO₂-prestatieladder en/of CO₂-reducerende maatregelen opnemen in de uitvraag richting aannemers.

2024: in 25% van onze bestekken de CO₂-prestatieladder en/of CO₂-reducerende maatregelen opnemen in de uitvraag richting aannemers.

5 | Doelstellingen en maatregelen

De organisatie heeft als doel gesteld om in de komende jaren, gemeten vanaf het referentiejaar tot aan het jaar van herbeoordeling, onderstaande CO₂-reductie te realiseren.

SCOPE 1 EN 2 DOELSTELLING PLANN INGENIEURS

PLANN Ingenieurs wil in 2024 ten opzichte van 2019 15% minder CO₂ uitstoten*

*Bovengenoemde en onderstaande doelstellingen zijn relatief aan de omzet. Nader gespecificeerd voor scope 1 en 2 zijn de doelstellingen voor 2024 als volgt:

Scope 1: 15% reductie in 2024 ten opzichte van 2019

Scope 2: Uit de gesprekken met de verhuurder kan geconcludeerd worden dat er geen maatregelen doorgevoerd gaan worden om onze uitstoot m.b.t. elektriciteit te reduceren. Om deze reden kunnen wij geen reductiedoelstelling formuleren op scope 2.

Zakelijk vervoer: Omdat wij weinig invloed hebben op de privé wagens van onze medewerkers hebben wij geen reductiepercentage gesteld op onze zakelijke kilometers.

SCOPE 1

Maatregelen gasverbruik	Reductie op stroom	Reductie op totaal	Reductie in tonnen
Overstap naar een gasloos pand (Meppel)	65%	5%	4,03
Totaal op gasverbruik	65%	5%	4,03

Maatregelen brandstofverbruik	Reductie op stroom	Reductie op totaal	Reductie op totaal
Cursus het nieuwe rijden	2%	1%	1,07
Benzine en diesel voertuigen vervangen door elektrische	10%	7%	5,35
Thuiswerk beleid	2%	1%	1,07
Energiezuinige banden aanschaffen	2%	1%	1,07
Voertuigen aanschaffen o.b.v. CO ₂	5%	3%	2,68
Totaal op brandstofverbruik	21%	14%	11,24

SCOPE 2

Maatregelen elektriciteitsverbruik	Reductie op stroom	Reductie op totaal	Reductie op totaal
Inkoop efficiënte hardware	2%	0%	0,30
Aanbrengen led verlichting	10%	2%	1,48
Totaal op elektraverbruik	12%	2%	1,78

BUSINESS TRAVEL

Maatregelen business travel	Reductie	Reductie	Reductie
Toepassen van video en/of teleconferencing	2%	0%	0,11
Totaal op brandstofverbruik	2%	0%	0,11

6 | Voortgang

6.1 Voortgang reductiedoelstelling

In onderstaand figuur is de voortgang van de CO₂-uitstoot van PLANN Ingenieurs opgenomen. De totale uitstoot in 2021 bedraagt 78,8 ton CO₂. De uitstoot bedroeg in 2019 83,7 ton CO₂. Dit betekent dat er een relatieve reductie gerealiseerd is van 11%. Dit komt onder andere door de aanschaf van nieuwe elektrische wagens. In Meppel wordt het pand gasloos, door over te stappen op verwarming via airco units. Het elektra verbruik gaat in 2022/2023 waarschijnlijk omhoog hierdoor, maar het gasverbruik omlaag. De reductiemaatregelen zouden ervoor moeten zorgen dat in 2024 de uitstoot is teruggebracht met 15%. Sommige maatregelen zijn eenmalig of worden in stappen uitgevoerd, andere maatregelen zijn doorlopend.

VOORTGANG JAARLIJKSE EMISSIES IN TON CO2			
	2019	2020	2021
	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar
TYPE EMISSIESTROOM SCOPE 1			
Aardgasverbruik	6,2	5,9	9,6
Brandstofverbruik wagenpark - diesel	47,4	24,0	30,2
Brandstofverbruik wagenpark - benzine	6,1	11,2	19,7
TOTAAL SCOPE 1	59,6	41,1	59,4
TYPE EMISSIESTROOM SCOPE 2			
Elektriciteitsverbruik - grijze stroom	14,8	16,3	17,4
Elektriciteitsverbruik - wagens	-	4,9	4,5
TOTAAL SCOPE 2	14,8	21,2	21,9
TYPE EMISSIESTROOM BUSINESS TRAVEL			
Zakelijk vervoer - gedeclareerde kilometers	5,3	5,8	2,4
TOTAAL BUSINESS TRAVEL	5,3	5,8	2,4
TOTALE EMISSIES	79,7	68,1	83,7

	2019	2020	2021
	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar
Absolute voortgang	100%	85%	105%
Verwachting doelstelling	100%	97%	94%
Behaalde omzet	2,3	2,8	2,6
Uitstoot per kengetal	34,7	24,2	32,8
Relatieve voortgang omzet	100%	70%	94%
Aantal FTE	15,3	16,2	17,0
Uitstoot per kengetal	5,2	4,2	4,9
Relatieve voortgang FTE	100%	81%	95%

CO2 Reductiemaatregelen	Frequentie	Status	Planning gereed
SCOPE 1 - Gasverbruik			
Overstap naar een gasloos pand (Meppel)	Eenmalig		2023
SCOPE 1 - Brandstofverbruik			
Cursus het nieuwe rijden	Jaarlijks	Gereed	Start 2022
Benzine en diesel voertuigen vervangen door elektrische	Gefaseerd	Van het wagenpark is momenteel 17% hybride en 17% elektrisch.	2023
Thuiswerk beleid	Continue	Gereed, continue	Continue
Energiezuinige banden aanschaffen	Gefaseerd	Gereed	2022
Voertuigen aanschaffen o.b.v. CO2 emissiemeting	Gefaseerd	Gereed	
SCOPE 2 - Elektriciteitsverbruik			
Inkoop efficiënte hardware	Gefaseerd	Gereed, continue	start 2021
Aanbrengen led verlichting	Gefaseerd		2021
Business travel			
Toepassen van video en-of teleconferencing	Continue	Gereed, continue	start 2021

6.2 Voortang op maatregelen

- We hebben een Toolbox uitgevoerd over Het Nieuwe Rijden. Deze Toolbox is ten alle tijden beschikbaar op onze drive.
- Er is een hybride en elektrische auto aangeschaft. De stap naar volledig elektrische auto's is daarmee dichterbij.
- We passen hybride werken toe, waarbij medewerkers wisselend thuiswerken of op kantoor werken.
- Bij de inkoop van nieuwe voertuigen kijken we altijd naar de CO₂-emissiemeting.
- We hebben gesprekken gehad met de verhuurder over de inkoop van groene stroom en opwek van hernieuwbare energie. Uit het gesprek kunnen we concluderen dat hierop geen maatregelen worden geformuleerd.

6.3 Voortang op scope 3 en ketenanalyse

Ook in 2021/2022 is PLANN druk bezig geweest met het in kaart brengen van de scope 3 uitstoot en de ketendoelstellingen. PLANN heeft een reductie behaald van 4% op zijn scope 3 uitstoot in 2021 ten opzichte van 2020.

	2021	2020	
Aangekochte goederen en diensten	183	197	ton CO ₂
Woon-werk verkeer	27	21	ton CO ₂
Totaal scope 3	210	218	ton CO ₂

Tevens heeft PLANN bijgehouden hoeveel bestekken wij uitvoeren per jaar en in hoeveel bestekken daarvan de CO₂-prestatieladder en/of CO₂-reducerende maatregelen worden uitgevraagd richting aannemers. Dit om de voortgang bij te houden op de doelstelling: in 2024 t.o.v. 2020 in 15% van onze bestekken de CO₂-prestatieladder en/of CO₂-reducerende maatregelen uit te vragen richting aannemers. In een separaat Excel bestand wordt bijgehouden in hoeveel % van de bestekken de CO₂-prestatieladder en/of reducerende maatregelen zijn uitgevraagd. Op het moment van schrijven was dit 20% in 2021.

Jaar	Totaal aantal bestekken	Aantal bestekken met CO2	Percentage CO2 maatregelen in bestekken	Doel
2021	5	1	20%	-
2022	19	3	16%	7%
2023				10%
2024				15%

7 | Participatie sector- en keteninitiatieven

Vanuit de CO₂-Prestatieladder wordt gevraagd om deelname aan een sector- of keteninitiatief. De organisatie dient zich daarbij op de hoogte te stellen van de initiatieven die binnen de branche spelen.

Initiatief Branchevereniging Sport en Cultuurtechniek

De BSNC staat voor Branchevereniging Sport en Cultuurtechniek: hét landelijke kennis- en innovatieplatform voor buitensportvoorzieningen. Binnen de branchevereniging zijn ongeveer honderd organisaties aangesloten, onder andere aannemers, gemeenten en sportbedrijven, leveranciers en adviesbureaus zijn aangesloten bij de branchevereniging. De vereniging faciliteert kennisuitwisseling over en -ontwikkeling van de aanleg, beheer en onderhoud van buitensportaccommodaties. Het grote doel is het bijdragen aan kwalitatief hoogwaardige buitensportvoorzieningen, zodat deze bespeelbaar, duurzaam en veilig zijn voor alle gebruikers.

Doel van het initiatief

Onder andere kennis en informatie uitwisselen op het gebied van energiebesparing en CO₂ reductie.

Reden/ aanleiding van actieve deelname

PLANN ingenieurs is een onafhankelijke adviseur met actuele kennis van buitensportaccommodaties. Het doel van PLANN ingenieurs is om hoogwaardige sportaccommodaties te creëren door het vertalen van wensen van een opdrachtgever naar haalbare plannen.

Rol van PLANN ingenieurs

PLANN ingenieurs maakt onderdeel uit van de toetsingscommissie van BSNC, deze commissie 'hangt boven' alle werkgroepen en adviseert het algemeen bestuur binnen de BSNC. Daarnaast is PLANN ingenieurs betrokken bij diverse werkgroepen, zoals CO₂ reductie, circulaire sport en milieuvriendelijk beheer.

Marktverkenning onderzoek

PLANN gaat al jaren samen met de belangrijkste aannemers in gesprek, zoals CSC Sport, Antea realisatie en Fieldturf Tarkett. Jaarlijks wordt er overleg gevoerd over ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid. Hier worden agendaverzoeken van bijgehouden.

Disclaimer & Colofon

Uitsluiting van juridische aansprakelijkheid

Hoewel de informatie in dit rapport afkomstig is van betrouwbare bronnen en exceptionele zorgvuldigheid is betracht tijdens het samenstellen van deze rapportage kunnen De Duurzame Adviseurs geen juridische aansprakelijkheid aanvaarden voor fouten, onnauwkeurigheden, ongeacht de oorzaak daarvan en voor schade als gevolg daarvan. De borging en uitvoering van de opgestelde beoogde doelen en maatregelen aanwezig in dit rapport liggen bij de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever. Voor het niet behalen van doelen en/of het onjuist aanleveren van data door de opdrachtgever, kunnen De Duurzame Adviseurs niet aansprakelijk worden gesteld. In geen enkel geval zijn De Duurzame Adviseurs, haar eigenaren en/of medewerkers aansprakelijk ten aanzien van indirecte, immateriële of gevolgschade met inbegrip van gederfde winst of inkomsten en verlies van contracten of orders.

Bescherming intellectueel eigendom

Het auteursrecht op dit document berust bij De Duurzame Adviseurs of bij derden welke bij toestemming deze documentatie beschikbaar hebben gesteld aan PLANN Ingenieurs. Vermenigvuldiging in wat voor vorm dan ook is alleen toegestaan door voorafgaande toestemming door De Duurzame Adviseurs.

Ondertekening

Auteur(s):	Marcella Mekenkamp, De Duurzame Adviseurs
Datum:	4-11-2022
Versie:	2.0
Verantwoordelijke manager:	Sander Akkerman